

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 15 shtator 2014
Nr. ref.:RK708/14

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

Rastin Nr. KI220/13

Parashtrues

Hysen Çeku

Kërkesë për vlerësimin e kushtetutshmërisë së
Aktgjykimit Ac. nr. 4952/2012, të Gjykatës së Apelit të Kosovës,
të 27 majit 2013

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Enver Hasani, kryetar
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Robert Carolan, gjyqtar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Kadri Kryeziu, gjyqtar, dhe
Arta Rama-Hajrizi, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Parashtrues i kërkesës është z. Hysen Çeku, nga fshati Fusha e Pejës, komuna e Pejës (në tekstin e mëtejmë: parashtruesi), i përfaqësuar nga z. Bashkim Latifi, avokat nga Prishtina.

Vendimi i kontestuar

2. Vendimi i kontestuar është Aktgjykimi Ac. nr. 4952/2012, i Gjykatës së Apelit të Kosovës, i 27 majit 2013, me të cilin refuzohet si e pabazuar ankesa e parashtruesit të kërkesës dhe vërtetohet Aktgjykimi C. nr. 297/12, i Gjykatës Komunale në Pejë, i 4 dhjetorit 2012. Aktgjykimi i kontestuar i ishte dorëzuar parashtruesit më 5 nëntor 2013.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të kontestuar, i cili pretendohet t'i ketë shkelur të drejtat e parashtruesit, të garantuara me nenin 3 (Barazia para Ligjit), me nenin 22 [Zbatimi i Drejtpërdrejtë i Marrëveshjeve dhe i Instrumenteve Ndërkombëtare], me nenin 24 [Barazia para Ligjit] dhe me nenin 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës, si dhe me Konventën Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut (KEDNJ) dhe me Deklaratën Universale për të Drejta të Njeriut, pa i saktësuar nenet konkrete të këtyre dy dokumenteve.

Baza juridike

4. Neni 113.7 i Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Kushtetuta), neni 47 i Ligjit për Gjykatën Kushtetuese, Nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejmë: Ligji) dhe rregulli 56 i Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Rregullorja).

Procedura në Gjykatë

5. Më 5 janar 2014, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese.
6. Më 8 janar 2014, Kryetari i Gjykatës caktoi gjyqtarin Almiro Rodrigues gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrties të përbërë nga gjyqtarët: Altay Surøy, Kadri Kryeziu dhe Arta Rama-Hajrizi.
7. Më 6 shtator 2013, Gjykata e njoftoi parashtruesin dhe Gjykatën e Apelit për regjistrimin e kërkesës.
8. Më 7 shkurt 2014, Kolegji shqyrties shqyrtoi reportin e gjyqtarit rapportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përbledhja e fakteve

9. Në një datë të pacaktuar, parashtruesi paraqiti padi në Gjykatën Komunale në Pejë, duke kërkuar nga Drejtoria e Arsimit të Komunës së Pejës që t'ia paguajë parashtruesit një shumë të caktuar me rastin e pensionimit të tij.
10. Më 4 dhjetor 2012, Gjykata Komunale, me Aktgjykimin C. nr. 297/12, e refuzoi kërkesëpadinë si të pabazuar. Ky aktgjykim nuk i është bashkëngjitur kërkesës.

11. Parashtruesi ushtroi ankesë në Gjykatën e Apelit në Prishtinë, për shkak të “shkeljeve thelbësore të dispozitave të procedurës kontestimore, konstatimit të gabuar e jo të plotë të gjendjes faktike dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale”.
12. Më 27 maj 2012, Gjykata e Apelit, me Aktgjykimin Ac. nr. 4952/2012, e refuzoi si të pabazuar ankesën e parashtruesit të kërkesës, duke arsyetuar se “kontrata e përgjithshme kolektive është lidhur dhe e njëjta fillon të zbatohet që nga 1 2005, sikurse është përcaktuar me nenin 64 të kontratës. Në bazë të nenit 43 punëtori ka të drejtë në shpërblimin jubilar për 10 vjet të përvojës në punë te punëdhënësi i fundit vlerën e një page bazë, për 20 vjet të përvojës në punë te punëdhënësi i fundit vlerën e një page bazë”.
13. Për më tepër, Gjykata e Apelit deklaroit se “në bazë të nenit 90, par. 4 të Ligjit të punës saktësish përcaktohet se Marrëveshja kolektive mund të lidhet për një periudhë të caktuar me kohëzgjatje jo më shumë se 3 vjet, ndërsa në bazë të paragrafit 5 të Ligjit të njëjte Marrëveshja kolektive vlen për ata punëdhënës dhe punëmarrës të cilët marrin përsipër detyrimet e përcaktuara me marrëveshjen kolektive”.
14. Përfundimisht, Gjykata e Apelit konkludoit se “Në rastin konkret, është vërtetuar bindshëm dhe sigurt se kontrata e përgjithshme kolektive ka skaduar më 1 janar 2008 dhe më tutje nuk është vazhduar, kështu që nuk prodhon efekt juridik në këtë çështje konkrete”.

Pretendimet e parashtruesit

15. Parashtruesi pretendon se aktgjykimi i kontestuar përbën shkelje të nenit 3 [Barazia para Ligjit], të nenit 22 [Zbatimi i Drejtpërdrejtë i Marrëveshjeve dhe i Instrumenteve Ndërkombëtare], të nenit 24 [Barazia para Ligjit] dhe të nenit 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës.
16. Parashtruesi pretendon se, “Në rastin konkret, gjykatat, e kanë ngatërruar bazën juridike të kërkesëpadisë duke e trajtuar si kategori në proceduarat për realizimin e të drejtave nga Rregullorja e UNMIK-ut nr. 2001/35 mbi pensionet në Kosovë, sepse baza juridike e kërkesëpadisë është në të drejtat e punëtorëve të cilat bazohen në dispozitën e nenit 55.1 të Ligjit nr. 03/L-212 të Punës”.
17. Për më tepër, parashtruesi pretendon se ”gjykatat është dashur të gjykojnë pa asnjë ndikim, duke e respektuar hierarkinë e akteve juridike, e cila përcaktohet me dispozitën e nenit 4 të Ligjit nr. 03/L-212 të Punës, të cilat paraqesin burim të drejtave të punëtorëve të cilat janë: Ligji i Punës, Kontrata Kolektive, Akti i Brendshëm i Punëdhënësit dhe Kontrata e Punës, e të cilat duhet të janë në përpunthje me dispozitat e Ligjit të punës”.
18. Parashtruesi kërkon nga Gjykata Kushtetuese e Kosovës “t'i vlerësojë shkeljet nga autoritetet publike” në aktgjykimet e kontestuara dhe “të njëjtit të anulohen si jokushtetuese dhe joligjore”.

Pranueshmëria e kërkesës

19. Para së gjithash, Gjykata shqyrton nëse parashtruesi i ka përbushur kriteret për pranueshmërinë e kërkesës.
20. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113 të Kushtetutës, i cili parasheh:

*“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngitura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.
(...)
7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.*
21. Gjykata gjithashtu i referohet nenit 49 të Ligjit, i cili parasheh:

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor”.
22. Gjykata konsideron se, duke i marrë parasysh këto dispozita ligjore, parashtruesi është palë e autorizuar, se i ka shteruar të gjitha mjetet juridike të parapara me ligj dhe e ka dorëzuar kërkesën në afatin e paraparë ligjor.
23. Megjithatë, Gjykata gjithashtu duhet të marrë parasysh nenin 48 të Ligjit, i cili parasheh:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar (...).”
24. Përveç kësaj, Gjykata gjithashtu i referohet nenit 36, i cili parasheh:

*“(1) Gjykata mund t'i shqyrtojë kërkesat vetëm nëse:
[...]
(c) kërkesa është qartazi e bazuar.*

*“(2) Gjykata do të refuzojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:
[...],
(b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese;
[...], ose
(d) kur parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij”.*
25. Parashtruesi i kërkesës nuk ka vepruar në përputhje me kriteret e pranueshmërisë, pasi që kërkesa është qartazi e pabazuar.
26. Në të vërtetë, Gjykata vëren se parashtruesi e kontestoi aktgjykimin e Gjykatës Komunale në Pejë në Gjykatën e Apelit, për shkak të konstatimit të gabuar dhe

jo të plotë të gjendjes faktike dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale. Tani, ai e konteston aktgjykimin e Gjykatës së Apelit në Gjykatën Kushtetuese, sepse aktgjykimi i kontestuar e kishte shkelur të drejtën e tij të garantuar për barazi para ligjit dhe mbrojtjen gjyqësore të të drejtave.

27. Në fillim, Gjykata rikujton se, në pajtim me parimin e subsidiaritetit, parashtruesi i kërkesës duhet të ngrejë shkeljen e pretenduar kushtetuese në gjykatat e rregullta që në radhë të parë të sigurojë respektimin e të drejtave themelore të mishëruara në Kushtetutë.
28. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se parashtruesi nuk e kishte ngritur në Gjykatën e Apelit shkeljen e pretenduar kushtetuese të së drejtës së tij të garantuar për barazi para ligjit dhe mbrojtje gjyqësore të të drejtave.
29. Ndërkohë, Gjykata përkujton se Gjykata e Apelit e kishte refuzuar ankesën e tij, sepse “*kontrata e përgjithshme kolektive ka skaduar me 1 janar 2008 dhe më tutje nuk është vazhduar, kështu që nuk prodhon efekt juridik në këtë çështje konkrete*”. Sidoqoftë, parashtruesi nuk sqaron saktësisht pse dhe si vendimi i tillë ia kishte shkelur atij të drejtën e barazisë para ligjit dhe mbrojtjen gjyqësore.
30. Për më tepër, Gjykata konsideron se aktgjykimi i Gjykatës së Apelit ka dhënë arsyetim të gjerë dhe të plotë të fakteve të çështjes dhe konstatimet e tij ligjore janë të arsyetuara mirë dhe të qarta në përgjigjen ndaj pretendimit të paraqitur nga parashtruesi i kërkesës. Prandaj, Gjykata konstaton se procedurat në gjykatat e rregullta kanë qenë të drejta dhe të arsyetuara (*shih, mutatis mutandis*, Shub kundër Lituanisë, Nr. 17064/06, GJEDNJ, Vendimi i 30 qershorit 2009).
31. Në lidhje me këtë, Gjykata rithekson që nuk është detyrë e saj, sipas Kushtetutës, që të veprojë si gjykatë e shkallës së katërt në lidhje me vendimet që merren nga gjykatat e rregullta. Është roli i gjykatave të rregullta që të interpretojnë dhe të zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale (*shih, mutatis mutandis*, Garcia Ruiz kundër Spanjës, Nr. 30544/96, GJEDNJ, Aktgjykimi i 21 janarit 1999, para. 28, *shih gjithashtu rastin Nr. KI70/11, parashtrues Faik Hima, Magbule Hima dhe Besart Hima, Aktvendimi për papranueshmëri, i 16 dhjetorit 2011*).
32. Gjykata Kushtetuese vetëm mund të shqyrtojë nëse provat janë paraqitur në atë mënyrë që procedurat në përgjithësi dhe të shikuara në tërësinë e tyre, janë mbajtur në mënyrë të tillë saqë parashtruesi i kësaj kërkese ka pasur gjykim të drejtë (*shih, ndër të tjera, Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar, Nr. 13071/87, Raporti i Komisionit Evropian për të Drejta të Njeriut, i 10 korrikut 1991*).
33. Si përbledhje, Gjykata nuk mund të gjejë argumente dhe dëshmi se Aktgjykimi i kontestuar, Ac. nr. 4952/2012, i Gjykatës së Apelit të Kosovës, i 27 majit 2013, është nxjerrë në mënyrë qartazi të padrejtë dhe arbitrale.
34. Prandaj, Gjykata konkludon se parashtruesi nuk e ka mbështetur pretendimin e tij dhe as nuk ka paraqitur ndonjë dëshmi *prima facie* që do të tregonte

shkeljen e të drejtave të tij të garantuara me Kushtetutë, KEDNJ dhe protokollet e tij ose me Deklaratën Universale për të Drejta të Njeriut.

35. Nga kjo rrjedh se kërkesa është qartazi e pabazuar dhe si e tillë e papranueshme.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, me nenin 47 të Ligjit dhe me rregullin 36 (1) c) dhe 56 (2) të Rregullores së punës, më 7 shkurt 2014, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare në pajtim me nenin 20. 4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Almiro Rodrigues

Kryetari i Gjykatës Kushtetuese

Prof. dr. Enver Hasani